



במסווה של מילחמה ב"עיוותים" נולד עכשיו עיוות מסוכן יותר

הבתולה וההתייבשות

המס המוטל על האיש העובד הוא עצום. זה נראה טבעי. למדינה יש צורכי ביטחון, היא קולטת עלייה, היא צריכה לפרנס מישטר ביורוקרטי יקר. ובכל זאת זה מוזר מאוד. כי הסטטיסטיקה מראה כי בישראל סך כל המיסים הישירים מהווה חלק קטן יותר מן התוצר הלאומי מאשר ברוב הארצות המפותחות. כלומר: יש לנו המיסים הנכבדים ביותר בעולם, ואילו שיעור המיסים בהכנסה הלאומית מית הוא מן הנמוכים ביותר.

איך זה יכול להיות? מהו פיתרון התעלומה? הפיתרון הוא פשוט להפליא: בעוד שהעובד השכיר משלם פי כמה וכמה יותר מהמגויע ממנו, משלמים חלי קים אחרים בציבור חלק זעיר מהכנסתם. או בכלל לא. ברוך נאדל, העולם הזה ואחרים גילו לאחרונה טפח מן המציאות. הכנסות של מיליארדים עוברות בין אצי בעות המס, כמו מרק בין שיני המולג. סקטורים שלמים שוחררו בחוק מתשלום מיסים ("עידוד השקעות"), אחרים באמצעות קנוניות מתחת לשולחן. מעמד שלם שוחרר, למעשה, מן החובה לשאת בנטל המדינה. וזה מחייב את האחרים לשלם הרבה יותר. הננס השכיר, הנושא את החצי הקודמי של הקורה, כורע תחתיה, ואילו הענק העצמאי, שהיה צריך לשאת את המחצית האחורית, חמק מן הנטל, מאחורי גבו.

איך נוצר מצב זה? יש הסבר מכני. שכר העובד חשוף לניכוי. אפשר לקחת ממנו עוד ועוד. אין זה מחייב שום מאמץ. אדוני המס צריכים פשוט להחליט, והניכוי נכנס לתקופו אוי טומטית. רבע, חצי, שנישליש. אין גבול לפני 100%. יתר על כן, הפועלים כפוסים למרות ההסתדרות, והם ממושמצים וצייטנים. הכנסות העצמאיים וחברות המקניות הרי בה יותר. קשה יותר לשים עליהן יד. בדרך של נחיתות, על פי הכלל של "ההתנגדות החלשה ביותר", הופעדה מפתחיהם נגד השכירים. אולם להסבר המכני מצטרף גם הסבר חברתי. אדוני המס שייכים לחברה מסוימת, זו של אדוני המימל, אדוני המימלוגות, אדוני המשק הממלכתי והפרטי. בהכרה ושלא בהכרה, הם פועלים על פי האינטרסים של חברתיהם האדונים. קארל מארכס אמר שהשילטון הוא בידי מי שמחזיק באמצעי הייצור. זה היה מומן. כיום, אמצעי הייצור הם בידי מי שמחזיק במכונת המס. המס יכול להפוך עשיר לעני, ועני לעשיר. כאשר המס מוטל על שיכבה אחת, ולא על שיכבה אחרת, משתנות פני החברה כולה. זהו חרבר שקרה בישראל.

ואז נתברר לו שאין טעם לקבל תוספת. הרי-הברוטו יוליד עכבר של נטו. מרבית התר ספת תזרזום ישר לקופת המס. אם יתאמץ וישתכר יותר — כנ"ל, אם יעשה ימים כלילות — כנ"ל. הברוטו נמס בשמש המס, וככל שיעלה בסולם השכר — כן כדאי לו פחות לעבוד ולהשתכר. מכל עבר צר עליו קיר המס. ומכיוון שהטבע נטע בלב האדם דחף כיוו לזגו בלינוצח לפרנס את מישפחתו — היה קיים החשש שמא האיש הטוב הזה יטיח את ראשו אל הקיר וישבור את הקיר.

זה כבר קרה בהיסטוריה. המהפכה הצרפתית פרצה בגלל הטלת מס על מלח, והמהפכה האמריקאית בגלל מס על תה. אדוני המס של ישראל היו חכמים. הם פתחו פתחים קטנים בתוך הקירות, כדי שאפשר יהיה לנשום קצת. **א**דוני המס אמרו לעובד: "אין דבר, מותר לך לרמות אותנו, קצת."



"מותר לך לקבל כמה פרוטות מתחת לשולחן. אנחנו לא נסתכל". קצת שעות נוספות? בסדר. קצת אש"ל מזוייף? אוי קיי. קצת דמי-אחוקה לרכב שאינו קיים? קריצת עין מלאת-הבנה. קצת חלטורה נסתרת? בבקשה. "אנחנו יודעים", אמרו אדוני המס, "שכל זה אינו אלא רמאות. אל תחשוב שאנחנו מטומטמים. אבל איננו צרייאופק. אנחנו מביינים אותך, חביבי. רק תזכור שעשינו לך טוה בה. בעצם לא מניע לך לקבל כלייך הרבה". וכך עברו אדוני-המס בין כל העובדים, ולכל מיקצוע נתנו היתר מיוחד לרמות קצת. בכל מיקצוע — רמאות קטנה משלו. מי בשבת ומי ביום-החול. מי בספרות ומי בעיתונות. מי בחשמל ומי במים. מי ברכב ומי ברגל. כל מיקצוע השב שהוא מקבל משהו מיוחד לגמרו, וזוהי אפוד תורה לאדוני-המס. וכך מי שרצה לפתוח את הפה נגד השיטה, נכנס לו עיוות קטן לפה ופתם אותו.

הכל הפכו שוביים בידי השילטון, המחלק את העיי וותים, שחרי השילטון נתן, והשילטון יכול לקחת. בעלי מחשבות שחורות סבורים שכל זה תוכנן מד ראש, בגאונות שטנית. אדוני-המס רצו שכל אזרח בי ישראל ירגיש שהוא אשם. רמאים אינם מחוללים מהי פכות. כאשר הכל מרמים את השילטון, הכל הופכים שותפים לשיטת השילטון. והרי אין ברית חוקה יותר מו של שותפים לדבר-עבירה. אם כן, מהו המילכוד? המילכוד הוא זה: העובד הישראלי, המשווי פע בעיוותים, מקבל בסתכל פחות, והרבה פחות שמרינטי, מאשר עמיתו בארצות-התרי, בות, תמורת אותה עבודה עצמה. כל העיוותים גם יחד אינם אלא מעטה מתוק גגוליה המרה.

ברוך השם, יש מילה חדשה. כמה זמן אפשר לדבר על "מחודל"? המחלל המיס כן הוזכר נשא את כל עוונות הדר, את כל הטימ טום של כל המנהיגים ובוחריהם. הוא מעורר פיהוק. ה"מחודל" מת. קאפוט. דרושה מילה חדשה. מילה חדשה שאפשר לדבר עליה בלי סוף, לכתוב עליה מאמרים מלומדים, להתווכח עליה בארשת של חשיבות אינסופית מול מצלמות הטלוויזיה, להעמיס עליה את כל העוונות, שנשארן במקומם כמימימימית. האל, ברוב חסדי, העניק לנו את המילה הזאת. "עיוותים".

"עיוותים" בלשון רבים. תמיד בלשון רבים. ובכן, יש עיוותים. הם הורסים את הארץ. הם אוכלים כל חלקה טובה. הם נושאים בקירבם את זרע החורבן. אבל עוד לא אכרזה תיקונתנו. יש ברירה? עורו, אחים! קומי, ישראל! אל הקרב, כאיש אחד, שכם אל שכם, בוטחים בצדיקת עניינו! יהי אל אלוהי מס-ההכנסה בעוזרו! מוות לעיוותים!

האגדה להדיים מבוגרים (או למבוגרים ילדוי תיים) היא, בקיצור, כזאת: אישם, בארץ רחוקה-רחוקה, ששמה מסי-הכנסה, בעובי יער התקנות, במקום שקרן-השמש לא תגיע אליו לעולם, שוכנת מערה עמוקה ואפלה. בתוך המערה נמק בתולה צחה ותמה, כלילת יופי, וממרת בבכיי-תמרוים. בפתח המערה רובצת מיפלצת רבת-ראשים, מבעיתה למראת. כי ייתוך אחד מראשיה, מאח ראשים יצמחו במקומו. כי תיעקר אחת משיניה, מאח שיניים יבואו במקומה. חדות וארוכות יותר. מיפלצת נוראה זו, "עיוותים" שמה. אי האביר בלא חת ובלא דופי, שיעלה על סוסו ויקרא תגר על המיפלצת? אי הגבר רבי-העוזו שיתקע את חרבו בלב החייה האכזרית? אי האיש שישחרר את הבתולה מכילאה ויאמץ אותה אל ליבו? זוהי האגדה. ורק ציניקן קרל-שכ, שאין זיק של שירה בליבו, יסאל בקול רם את השאלה הפרואית: מניין לנו שכל זה נכון? מניין לנו שכמערה חבויה בתולה יפה — וזא מכשסה מירשעת, גרועה מן המיפלצת?

בזודאי, יש עיוותים. הם קיימים גם מחוץ ל-אגדה. דמי אחוקת רכב שלא היה ולא נברא. סיפרות מיק צועית שבביל אנשים שאינם קוראים אף בלשים. פרי מיות עבור מאמץ הקיים רק בעדימיון. חשמל-חינם ל-מחשמים. הפלגות-חינם לנשות ימאים. טיסות-חינם ל-בעלי דיילות. יהלומים-חינם לפועלי-הלומים (אם לא תופסים אותם). שנת שבתון בכר לפרוסטורים הנוס עים לחור'ל והמקבלים שם שכר כפול באוניברסיטה וזה. שכר שעות-נוספות לאנשים שאינם עובדים. מחלות דימוניות. חופשות דימוניות. הוי צאות דימוניות. אש"ל דימויני. מי ימלל עיוותי ישראל, אותם מי ימנה? השאלה היא: איך נולדו כל העיוותים הרעים אגדה? מה הוליד אותם? אין הם צמחו, שנה אחרי שנה, מיקצוע אחרי מיקצוע, מקום-עבודה אחרי מקום-עבודה?

פעם לפני הרבה-רבה שנים, היה אדם עובד בי יושר, גובה את שכרו, מפרש מעט למדינה למען חחייה ותשבע, ומביא את דמיו-עמלו הביתה. שמח בחלקו. מי שהשתכר רק כדי מחייתו ומחיית משפחתו, לא שילם מסי-הכנסה כלל. מי שהרוויח יותר, שילם. המס לא נגע מינימום הדרוש לקיום הוגן. אבל לאט-לאט, בסבלנות ובעקשנות של צב, זחל יוקרה-מחייה במעלה החר. מה שהספיק אתמול למחייה, הספיק עתה בקושי לדמי-כיס. אבל שיעורי-המס נשאר על כנם. העובד נדרש לשלם מסי-הכנסה גם עבור המי נימום שהיה דרוש למחייתו. ביום בתיר אחד גילה העובד שמשכורת רגילה עבור עבודה רגילה שוב אין בה כדי לפרנס את משפחתו. הוא נשא את עינוי אל חוספת-שכר.